

TCYK Konferens 2025

Berättelser från Utemiljöbranschen

Program

0900 TCYK konferens 2025 – Berättelser från Utemiljöbranschen

TCYK:s ordförande Mattias Elofsson hälsar alla välkomna

0910 Berättelser från TCYK:s verksamhet 2025

0940 Berättelser om att använda Yrkesbevis 1 och OCN metoden inom YH utbildning

1000 Bensträckare

1010 Berättelser från verkligheten om validering på BAS och Yrkesbevisnivå

1045 Berättelse om yrkesbevis vid upphandling av utemiljötjänster

1100 Bensträckare

1105 Berättelse om att beskriva olika nivåer på kompetens

1135 Berätta för TCYK vad vi behöver göra bättre i framtiden – Slutdiskussion

1200 Konferensen slut

Berättelser från TCYK:s verksamhet 2025

- Vad säger våra yrkesbedömare – berättelser från årets yrkesbedömarutbildningar
- Insteigsprogrammet Utemiljö BAS – berättelse kring insteget och fortsättningen
- Hur gör beställarna – berättelser kring att använda yrkesbevis vid upphandling
- Relevanssäkring – en berättelse om att behålla kvaliteten i vårt valideringssystem
- TCYK:s Framtid – en berättelse om statsbidrag och finansiering .

Yrkesbedömarna tycker

Yrkesbedömarutbildningen gavs vid 6 tillfällen digitalt på teams 70 deltagare
Temat i år - Hur värderar vi betyg och certifikat från andra utbildare i våra yrkesbevis

Yrkesbevis 1 – skötsel och förvaltning av utemiljö – OCN kompetensintyg med 28 obligatoriska moduler

Yrkesbevis 9 – Beskärning och Trädvård – Intyg för väg 1 eller 2 + redovisad arbetstid

Yrkesbevis 1 – OCN struktur och kvalitetssystem främjar likvärdighet men tar lite tid att lära sig.

Yrkesbevis 9 – Samlad bedömning från Yrkesbedömaren och 3500 timmar eller Betyg/samlad bedömning och 2400 tim.

Brist att inte arbetstidskravet för yrkesbevis 9 är specifikt kopplat till Yrkesbevisområdet.

Verktyg finns på TCYK:s hemsida för validiteten mellan TCYK:s kunskapskrav och kurserna inom GY11.

I vissa moduler inom yrkesbevis 1 finns verktyg för att säkerställa likvärdighet

Ansvar vilar på yrkesbedömaren att säkerställa likvärdighet med betygsatta kurser och eller certifikat.

Yrkesbedömaren behöver ta del av kursplanerna och läsa av betygsnivån OCH göra bedömning av de praktiska färdigheterna!

Risk för Jäv då man validerar egen personal !

Risk för Jäv då man genomför kurser då beställaren förväntar sig att alla ska klara yrkesbeviset !

Hur hittar man den bästa modellen för att genomföra validering på distans, inom rimliga kostnader ?

DETTA ÄR FRÅGOR SOM TCYK TAR MED SIG OCH ARBETAR VIDARE MED UNDER 2026.

STANDARDISERINGSMÖTEN FÖR YRKESBEDÖMARE PÅ TEAMS 25 MARS OCH 21 OKTOBER 1300-1600.

Instegsprogrammet Utemiljö BAS

Utemiljö BAS – SeQF 2-3

- TCYK Språklär
- Sobonas ordlista och övriga språkstödsverktyg

Utemiljö BAS 1.0 + GAPB = Utemiljö BAS 2.0

- Komplettera Utemiljö BAS med GAPB moduler
- Komplettera med generella kompetenser

Utemiljö BAS är ett insteg och stegen har fler pinnar

Den dolda potentialen

Arbetsplatslärande

Generella kompetenser

Ingen är obildbar

Beställare ställer krav

Hur ställer beställarna krav?

- "TCYK Utbildning"
- "TCYK:s yrkesbevis"
- "Yrkesbevis"
- "Yrkesbevis 8 och 9"
- "Alla ska ha Yrkesbevis "

Vad bör man som beställare tänka på?

- Ta reda på vilket av TCYK:s 25 yrkesbevis som avses
- Yrkesbevis 1 och 4 har kompetensintyg som redovisar moduler – nyttja det!
- Prekvalificeringskrav och fullfölja med Yrkesbevis under kontraktstiden
- Alla behöver inte ha fulla behörigheter i en större entreprenad

Vad bör TCYK göra?

- Utveckla hela yrkesbevisstrukturen så den fungerar bättre på djup och bredd
- Utbilda och informera beställare
- Marknadsför modulernas betydelse och kompetensintygets möjligheter
- Anpassa fler yrkesbevis till SeQF och nyttja dess möjligheter

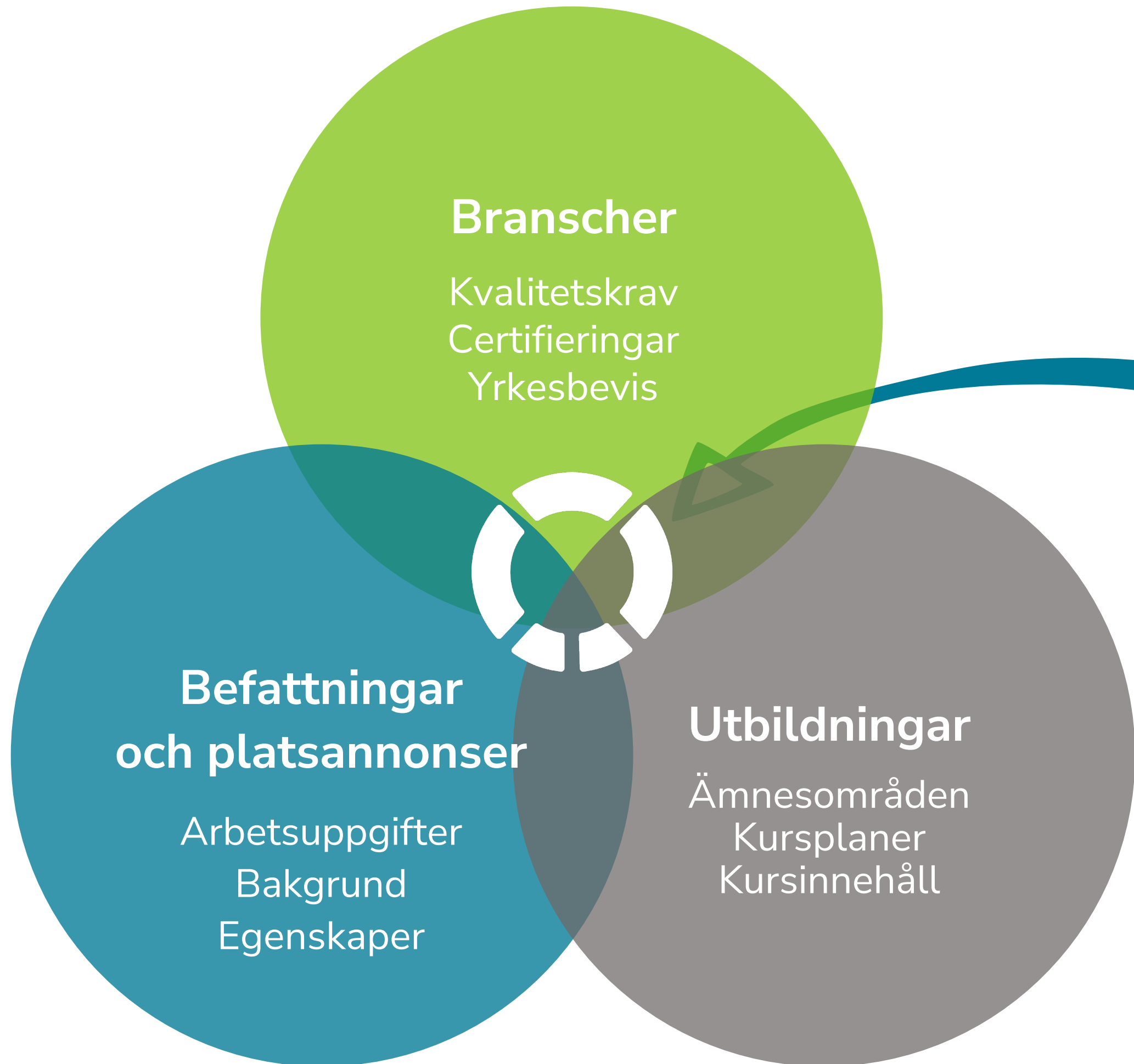

Relevanssäkring – en berättelse om att behålla kvaliteten i vårt valideringssystem

Relevanssäkring – en berättelse om att behålla kvaliteten i vårt valideringssystem

Vad behöver jag
kunna för det här
jobbet?

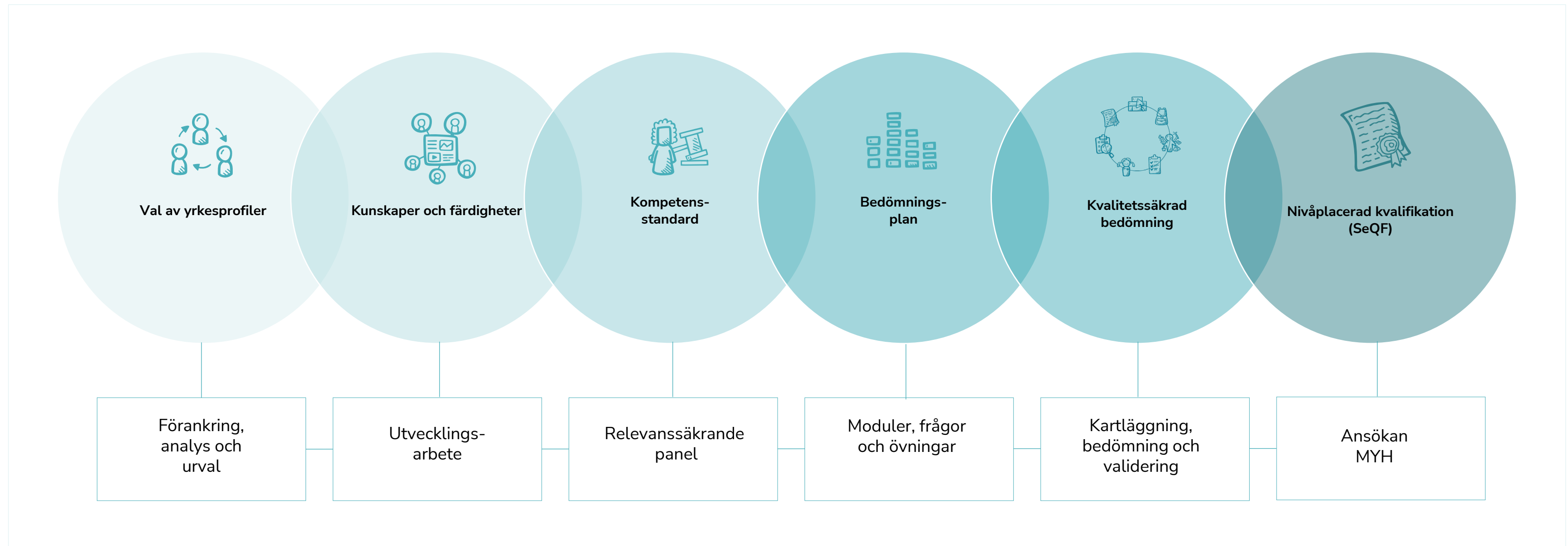
Verkligheten

Kan jag det som behövs?

**Kompetensförsörjningen
behöver ett gemensamt språk!**

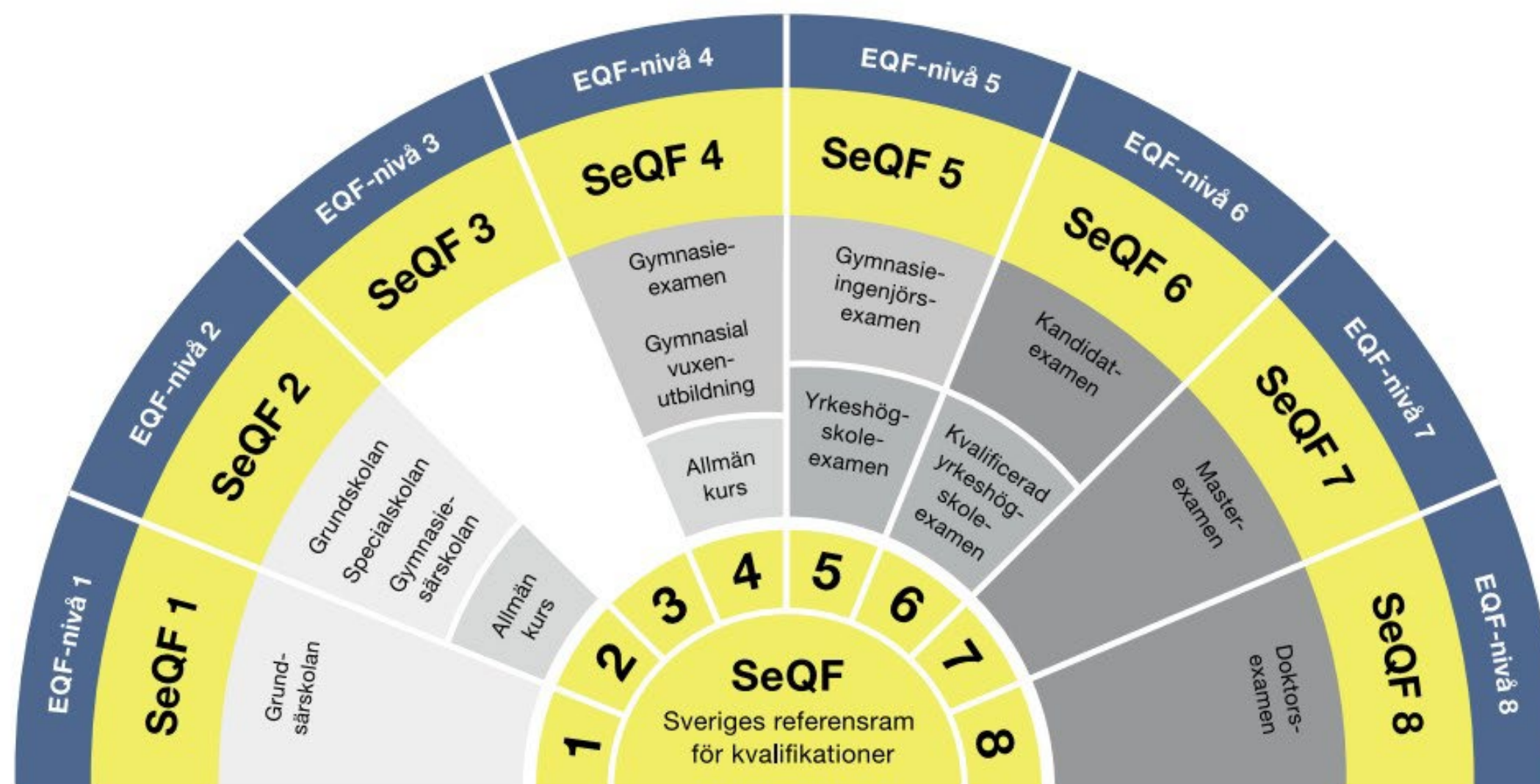
Relevans- och kvalitetssäkring

– från kompetensbehov till kvalifikation

Sveriges referensram för kvalifikationer

Moduler i programmen nivåplaceras enligt SeQF

EQF-nivå innebär den motsvarande nivån inom den europeiska referensramen för kvalifikationer.

Kvalifikationer som nivåplaceras av Myndigheten för yrkeshögskolan.

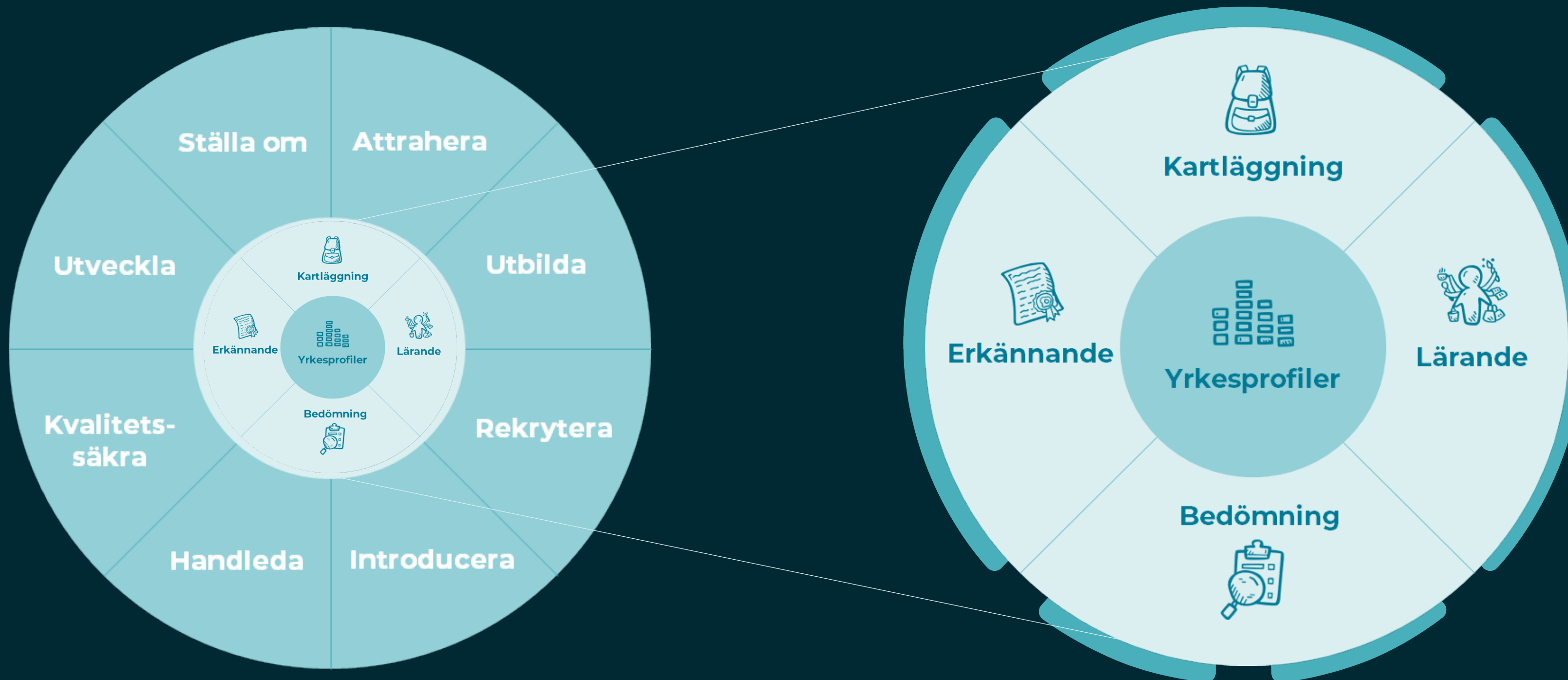
Kvalifikationer inom SeQF som är nivåplacerade av regeringen, se Förordning (2015:545), bilaga 2.

Myndigheten för
yrkeshögskolan

www.seqf.se

Startklara verktyg – via OCN-metoden

- Navet i branschens kompetensförsörjning

TCYK utvecklingsarbete

Statsbidrag – branschvalidering och kvalifikationer

Regeringen har beslutat om ett statsbidrag för att utveckla kvalifikationer i arbetslivet och branschmodeller för validering. Årligen avsätts 10 miljoner kronor för utvecklingsinsatser som kan vara upp till två år långa. Statsbidraget administreras av Myndigheten för yrkeshögskolan. Beslut om tilldelade medel väntas i början av nästa år.

Främjandemedel till arbetsmarknadens parter

Främjandemedel är ett statsbidrag till organisationer i syfte att påskynda nyanlända invandrares etablering på arbetsmarknaden. Arbetsförmedlingen har i uppdrag av regeringen att fördela statsbidrag för särskilda främjande- och utvecklingsinsatser. Stödet får lämnas till arbetsgivar- och arbetstagarorganisationer, branschorganisationer och partssammansatta organ på arbetsmarknaden.

Statsbidraget kan lämnas till arbetsmarknadens parter för exempelvis följande insatser:

- *utveckling och främjande av yrkesinriktade mentorskap*
- *utveckling och främjande av branschernas instrument för kompetenskartläggning*
- *framtagande av valideringsmodeller inom bristyrken och dess nivåplacering inom Sveriges referensram för kvalifikationer, SeQF*
- *utveckling och främjande av olika typer av språkstöd, utbildningsmaterial samt andra språkstärkande insatser för målgruppen*
- *utveckling och främjande av nya verktyg och metoder samt andra relevanta kommunikationsinsatser för att påskynda nyanländas etablering på arbetsmarknaden.*

Berättelser om att använda Yrkesbevis 1 och OCN metoden inom YH utbildning

- Validering mot yrkesbevis 1 inom YH – en berättelse från verkligheten
- Validering mot yrkesbevis 1 inom YH – en berättelse från OCN horisonten

Försök – Hur gjorde vi?

Driftkurs 60 YH poäng, 29 studenter

Yrkesbevis 1 – Skötsel och förvaltning av utemiljö

Studenterna fick inloggning till OCN – frivillig medverkan, inga krav eller examinationsuppgifter

Jag som lärare erbjöd min tid för de som önskade, både under driftkursen (utöver ordinarie tid till kursen), samt under LIA.

Studenterna fick tillgång till samtliga moduler

Studenterna skrev in sina textsvar och skickade foto och filmer på olika praktiska moment.

Maskiner och verktyg	Mark- och växtkunskap	Vegetationsytor		
		Naturmarkensarbete enligt plan	Arbeta med lie	
Sopmaskin				
Redskapsbärare plog och sandspridare	Botanik	Underhåll av gräsytor		
Redskapsbärare skopa/gafflar	Växtnäringslära	Skötsel gräs		
Redskapsbärare vagn	Jordegenskaper	Reparation och underhåll gräs		
Åkbar gräsklippare	Växtbädd och växtplats	Buskar och perenner i växtbädd	Termisk bekämpning ogräs	
Handverktyg	Växtkännedom - buskar	Utplanteringsväxter i kruka/urna, mark	Justering av dagvattenbrunn	Utrustning och Installationer i utemiljö
Grästrimmer	Växtkännedom - perenner	Plantering träd	Underhåll och reparation av markbeläggningar	Funktionskontroll av lekutrustning
Lövbås	Växtkännedom - träd	Beskärning buskar	Barmarksskötsel för hand	Underhåll av utrustning i utemiljö
Häcksax	Växtkännedom - ogräs	Ogräsbekämpning och växtskydd	Snö- och halkbekämpning för hand	Skötsel av lekplatser
Gräsklippare	Växtkännedom - utplanteringsväxter	Skötsel och underhåll av naturmark	Skötsel av grusytor	Yttre skötsel och översyn av utemiljö
Styra skötsel – arbetsplanering				

Not. Bilden visar alla moduler som ingår i Yrkesbevis 1 – Skötsel och förvaltning av utemiljö. Ljusblåa fält är valbara moduler, övriga är obligatoriska där de mörkare är gemensamma med "Utemiljö Bas-profilen".

Fråga 4 -

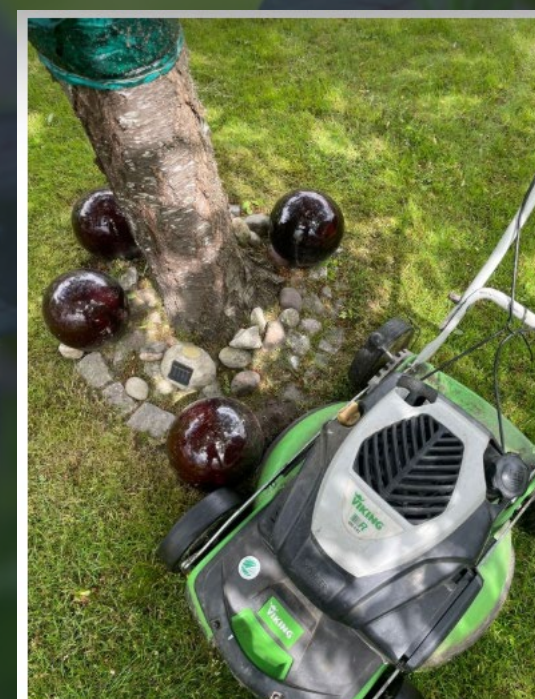
Uppgift 3

Du ska klippa en gräsyta med flera hinder såsom träd, stolpar, skyltar, stenar, vinklar och vrår. Eller en yta som bedömaren anser likvärdig.

Bifoga en bild före och efter utfört arbete eller en film på när du utför arbetet. Du kan också berätta för din handledare/yrkesbedömare hur du gör och tänker kring uppgiften. Handledaren/yrkesbedömaren bekräftar detta i din dokumentation.

 Läs upp text

Denna yta var lite som ett skämt, fanns rejäla hinder i form av träd låga grenar men även först i form av "konst". De senare tänkte jag kunde köra på ytan fann att de låg så ytligt men blev såklart stopp så fick stanna maskinen och lyfta dom åt sidan. Första bilden är mest lite innan jag körde under trädet och där hukade jag mig hela tiden men slog tyvärr ändå i huvudet. Sen kom även ett till problem mitt i allt och det var björk grenar som jag valde att klippa halva gräsmattan sen efter den ta övre delen av gräsmattan. Detta var en utmaning, för att det var olika delar som skapade en bra utmaning men även utvecklande utmaning.

(klicka på filnamnet för att ladda hem
filen):

[hinder_2.jpg](#)

(klicka på filnamnet för att ladda hem
filen):

[graes_3.jpg](#)

Vad blev resultatet?

1 student valde att inte göra någon modul alls

De flesta moduler kunde inte göras fullständigt, utan hade behövt mer handledning/lärartid

5 st gjorde fler moduler än övriga, samt även flera hela moduler
Dessa 5 var även i kontakt med mig under sin LIA vid flertalet tillfällen

Vad blev resultatet?

”Maskiner och verktyg”

- 24 st Gräsklippare
- 21 st Grästrimmer
- 16 st Häcksax
- 9 st Lövblås
- 6 st Handverktyg
- 7 st Åkbar gräsklippare *
- 6 st Redskpsbärare med vagn*

”Markbeläggningar

- 9 st Snö- och halkbekämpning för hand
- 2 st Barmakrskötsel för hand

”Mark- och växtkunskap”

- 1 st botanik
- 1 st Växtnäringslära
- 1 st Växtbädd och växtplats

”Vegetationsytor”

- 15 st Skötsel av gräs
- 9 st Reperation och underhåll av gräs
- 7 st Underhåll av gräs *
- 4 st Buskar och perenner i växtbädd
- 2 st Utplanteteringsväxter i kruka/urna
- 1 st Plantering träd
- 1 st Ogräsbekämpning och växtskydd
- 1 st Naturmarksarbete enligt plan

”Utrustning och installationer i utemiljö”

- 4 st Underhåll av utrustning i utemiljö
- 1 st Funktionskontroll av lekutrustning
- 1 st Skötsel av lekplatser

Tankar kring projektet

Att modulerna framöver är omgjorda så maskinerna som tillhör ex gräs kommer i den modulen gör det smidigare att hantera. Blir lättare för studenterna att se helheten.

Frivilligt?

- Kan modulerna och checklistorna bli en del av examinationen i driftkursen och LIA?
- Kan sk branschdagar bli ett sätt att knyta till vissa moduler?
- Checklistorna; kan dessa vara en hjälp för ex LIA-handledare?

Registreringsavgiften – Vem ska ta kostnaden?

Vem ska ta kostnaden för handledningen? – LIA (handledare, lärare, bedömare)

Måste läraren på YH-utbildning vara OCN-bedömare? Vilka krav ställs idag på de som utbildar i drift på yrkeshögskolor?

Bensträckare

10 min

Berättelser från verkligheten om validering på BAS och Yrkesbevisnivå

Arbetsgivare som vill validera sin personal – en berättelse om de som har jobb men inget papper på sin kompetens.

Arbetsmarknadsinsatser som ska leda till jobb – en berättelse om de som vill hitta trappan som leder till utemiljöbranschen

Berättelse om yrkesbevis vid upphandling av utemiljötjänster

Vad händer när beställare ställer krav på yrkeskompetens med yrkesbevis som verktyg?

Bensträckare

5 min

Berättelse om att beskriva olika nivåer på kompetens

SeQF ! – en berättelse om nyttan att ge SeQF skalan flera olika ansikten?

Berätta för TCYK vad vi behöver göra bättre i framtiden! Slutdiskussion

TCYK fångar upp frågorna som kommer in till föreläsare i chatten under konferensen.

Mattias leder en slutdiskussion ger TCYK deltagarnas berättelser att arbeta in i vår verksamhet.

Organisationerna bakom kompetenskraven i TCYK:s yrkesbevis:

Kommunal
Gröna Arbetsgivare
Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation SKAO
Sobona
Fastighets
Fastigo
Trädgårdsanläggarna STAF
Sveriges kyrkogårds- och krematorieförbund SKKF
Föreningen Sveriges stadsträdgårdsmästare FSS 1920
Sveriges Allmännyttan
LRF trädgård – plantskola

www.yrkesbevis.com

**Baltazar Agro - ett företag där
alla får växa**

Utveckling och lärande står i centrum för alla medarbetare

För att vi ska få våra uppdrag krävs det mer och mer att vi har utbildad personal och att vi kontinuerligt arbetar med kompetensutveckling. Kunskap är som växter – det behövs jord, näring och skötsel, säger Catarina Wallstedt.

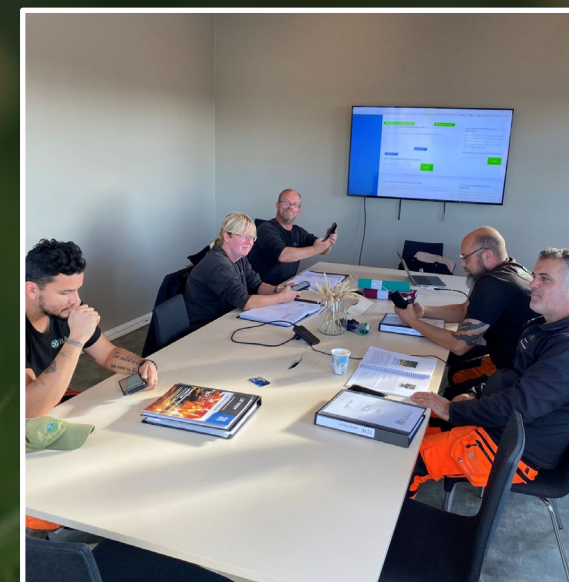
Under cirka ett års tid samlas 15-20 medarbetare löpande för att gå igenom teoretiska och praktiska moment.

Det är en blandad grupp där personer som inte har så mycket erfarenhet av olika områden lär sig av de som har mer, och det skapar en stark vi-känsla

Tillsammans går vi igenom olika moduler, steg för steg. Medarbetarna samlar in bevis på sina kompetenser genom praktiska övningar, bilder och filmer

De bevis som samlas in leder till att medarbetarna får ett kvalitetssäkrat kompetensintyg eller yrkesbevis. Arbetet med validering har skett genom TCYK:s branschmodell.

Resultat och effekter

Denna satsning på lärande och utveckling har inte bara gynnat medarbetarna, utan också företagets stabilitet och tillväxt. Baltazar Agro har en mycket låg personalomsättning, vilket Catarina menar är ett tecken på att medarbetarna trivs och känner sig värdefulla.

”Det är fantastiskt att se hur människor växer och utvecklas, både i sitt arbete och som individer”

<https://valideringsforum.se/baltazar-agro-ett-foretag-dar-alla-far-vaxa/>